כיתה ד' | חגים ומועדים | שיעור 3 מתוך 3 | 45 דק'

מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי. בחמ"ד אפשר להרחיב בתפילות החגים, בהלכות תקיעת שופר ובהלכות הצום; בממלכתי אפשר להרחיב בחשבון הנפש ובבקשת סליחה כערכים אישיים וחברתיים.

יום כיפור: סליחה ותיקון

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יידעו מתי חל יום כיפור ומה מקורו בתורה
- התלמידים יכירו את מנהגי יום כיפור: צום, תפילה, בקשת סליחה
- התלמידים יתרגלו דרכים לבקש סליחה ולסלוח

📖 הסבר למורה

יום כיפור חל בי' בתשרי, ובתורה נאמר עליו: "בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים הוּא". זה יום של צום ותפילה, והמבוגרים שצמים אינם אוכלים ואינם שותים מערב החג ועד צאתו; ילדים צעירים אינם צמים. לפני יום כיפור נוהגים לבקש סליחה מאנשים שפגענו בהם, כי לפי המסורת על פגיעה בחבר צריך לבקש סליחה מהחבר עצמו. בישראל יום כיפור הוא יום שקט מאוד: כמעט אין תנועת מכוניות, ורבים, גם מי שאינם צמים, מכבדים את אופי היום. בקשת סליחה אמיתית כוללת הכרה במה שעשיתי, הבעת צער והבטחה לנסות לנהוג אחרת.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. פתיחה: שואלים: מתי בפעם האחרונה מישהו ביקש מכם סליחה? איך זה הרגיש?
2. קוראים את ויקרא כג, כז ומחפשים את התאריך ואת שם היום.
3. מציגים את שלושת חלקי בקשת סליחה: מה עשיתי, אני מצטער, מה אעשה אחרת.
4. משחק תפקידים בזוגות: מתרגלים בקשת סליחה במצבים מוכנים מראש (דחפתי בתור, לקחתי בלי לשאול).
5. סיכום: כל תלמיד כותב (לעצמו) למי היה רוצה לומר סליחה או תודה.

💡 הערות למורה

יש בכיתה ילדים ממשפחות שמציינות את היום בדרכים שונות; מכבדים את כולן. אין לבקש מילדים לספר על פגיעות אישיות מול הכיתה. למתקדמים: לחשוב למה קשה לפעמים לסלוח, ומה עוזר.

📝 **בדף העבודה**

יום כיפור: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מקורות

- ויקרא כג (מכון ממרא)

מחוון למורה

מחוון: יום כיפור

1. בעשור לחודש, כלומר בי' בתשרי.
2. י'.
3. צמים ומתפללים.
4. מהחבר עצמו.
5. הכרה במה שעשיתי, הבעת צער (אני מצטער), והבטחה לנסות לנהוג אחרת.
6. שקטים מאוד, כמעט בלי מכוניות.
7. למשל: מיכל, לקחתי את העיפרון שלך בלי לשאול והוא נשבר. אני מצטער. אביא לך עיפרון חדש ואשאל לפני שאקח. כל תשובה עם שלושת החלקים.
8. תשובה אישית, למשל: הקלה, שמחה, חוזרים להיות חברים.